

העם

מי הרג?

העולם החליט כמעט פה-אחר: זאת היתה פעולה של קומנדו ישראלי. יצחק שמיר התאפק בקושי

מי הרג את חלילי (אברג'יהאד) וזיר נתוניס?

ישראל נמנעה מכל הורעה אשר יכלה להתפרש כהוראה רשמית בכך שהפעולה בוצעה בידי קומנדו ישראלי. אולם בעולם התקבלה כמעט פה-אחר הדיעה כי אכן היתה זאת פעולה ישראלית מתוכננת היטב. רשת סלובווייה אמריקאית חשובה אף ידעה לספר כי הפעולה אושרה על-ידי שימעון פרס, יצחק רבין ויצחק שמיר, ושתוכננה על-ידי דן שומרון ואהוד ברק, סגנו.

מה הביא את המומחים למסקנה זו? מריבריי-הפרשנות שפורסמו בעיתון ג'וה, בתחנות-רדיו וברשתות-טלוויזיה בעולם, הובילו לכך השיקולים הבאים: האופי הנועז והחלק של הפעולה, הרומה לפעולות ישראליות קודמות, כגון פעולת אנטבה והריגת ראשי אש"ף בכיירות על-ידי קומנדו שנחת מן היים.

מעולם לא ביצע אירגון פלסטיני או ערבי כלשהו פעולה כה מתוכננת, מרויקת ורחבת-הייקף.

הגירסה שהופצה על-ידי כמה מומחים ישראליים, כאילו היה קיים סיכסוך בין אברג'יהאד וערפאת, היתה בעליל בגדר קישקוש.

מעולם לא היו הפלגים הפלסטיניים השונים מאוחדים כפי שהם עברו, תחת הנהגת הזרם המרכזי של אש"ף, שאברג'יהאד היה אחד מנציגיו

אחרי ההתנקשות הכריז ראש-הממשלה כי ישראל "תמנע מאש"ף להרים ראש". הודעה זו, יומיים בלבד אחרי ההתנקשות, העידה על עצמה. בעניין זה היתה קיימת, השבוע, הסכמה רבה בין הציבור הישראלי והציבור הפלסטיני. בעוד שהתושבים בשטחים הכבושים הפגינו לאות מחאה ואבל, והאשימו בגלוי את ישראל בהריגה, התגאו רוב הישראלים כמעשה זה של "אלמונים", וראו בכך אישור לכושרם וליכולתם של צה"ל ומוסדות הביטחון.

היתה בכך גם תחושה מסוימת של הקלה. אחרי שצה"ל הסתבך במילחמה עכורה בשטחים הכבושים, שאינה מביאה לו כבוד, נראתה הפעולה נתוניס כמיבצע צבאי אמיתי, המחזיר את ה"כבוד למי שתיכנן כשעתו את פעולת-הקומנדו באנטבה.

בעיני העולם, העולם הערבי והעם הפלסטיני, זה נראה, כמובן, באור שונה לגמרי.

ההתקוממות

מדוע הם

נהרגים?

לרמטכ"ל נפלטו השבוע כמה מילים. הסותרות את ההודעות הרישמיות.

לרמטכ"ל, דן שומרון, החליקה הלשון.

השבוע נשאל בכנסת לפיתרונה של תעלומה: בו בזמן שהוא וקציניו מספריים לציבור כי "איהשקט" בשטחים הכבושים הולך ונרגע, הרי מיספר הקורבנות הפלסטיניים הולך וגדל. הכיצד?

ס. יוהר" (סמילנסקי, את רעתו על הפרשה. כתב סמילנסקי ב"דבר" תחת הכותרת "על גירוש ועל הרס"?)

למה נהרסו בתים בכפר ביתא? אם הסיבות הן כליכך ברורות והכרחיות — למה לא בנית-מישפט כפומבי, שיהיה הצדק גם נראה? למה צריך לסמוך על שיפוטם של מחליטים חשאיים ועל צדק המסתיר פניו? אם הרס הבתים הוא רק נקמה — לאיזה תוצאות מצפים? אם הרס הבתים הוא עונש — מה היחס בין החטא והעונש? ואם הרס הבתים הוא גמול הסתה, התגרות וחירחור מעשי-איבה — מה עושים למסיתים יהודיים ולמחחרתי מעשי-איבה יהודיים? או די שיהיה האיש ערבי כדי שייפלו בין רין לרין?

כי מי, למשל, שלח ילדים לטייל באיזור בווער באש, ומי אחראי לתוצאות ולמוות? מי בוועט כאחריות המדינה ונוטל את החוק ואת הנשק לידיו מלכד הפורעים הערבים, מי עוד מחזיק פניו כלפי צה"ל? ומה עושים לפורעים יהודיים בכוח ונפועל, בהסתייגות?

אישי-מצפון סמילנסקי. אנושים שראשם מלא דם...

תה ובמעשה? האם מתכווננים לגרש גם אותם?

מרוע לא רואים שאין כאן רק יהודים וערבים המכים זה את זה — אלא יש כאן בני-אדם משני צידי בעיה קשה — ששום אש ושום כוח ושום הרס בתים ושום גירוש אנשים לא יפתור אותה? הכוח הגדול לא פתור כלום בלבנון, והכוח הגדול לא יפתור כלום גם כאן ובשטחים:

האם כבר אין אצלנו אנשים חכמים, ואין לנו אנשים שהם בני-אדם? כי חכמי הגירוש אינם חכמים, ופוקרי ההרס אינם בני-אדם.

על הראשים המלאים דם. איך צמחו אצלנו אנשים שראשם מלא דם — ובידיהם ההיסטריות כלי-נשק רוערים?

מניין באו קשי-המצח הללו, המחר-פיים את צה"ל והמחזיפים פנים כלפי תיקות ישראל לחיים, והגוררים אותנו יום-יום מאש אל אש, ולא ינוחו עד למילחמת האיום הגדולה?

למה מעורדים קבוצות שוליים להיות מנווטי-מדיניות? למה אין מרסנים את המתפרצים האלה? למה אין יד קשה על מסיתים ועל מתפרעים יהודים, ממש כשם שהם תובעים יד קשה כנגד כל מסיתים ומתפרעים — למה אין מסתייגים מהם ומכל צעקרי תיהם?

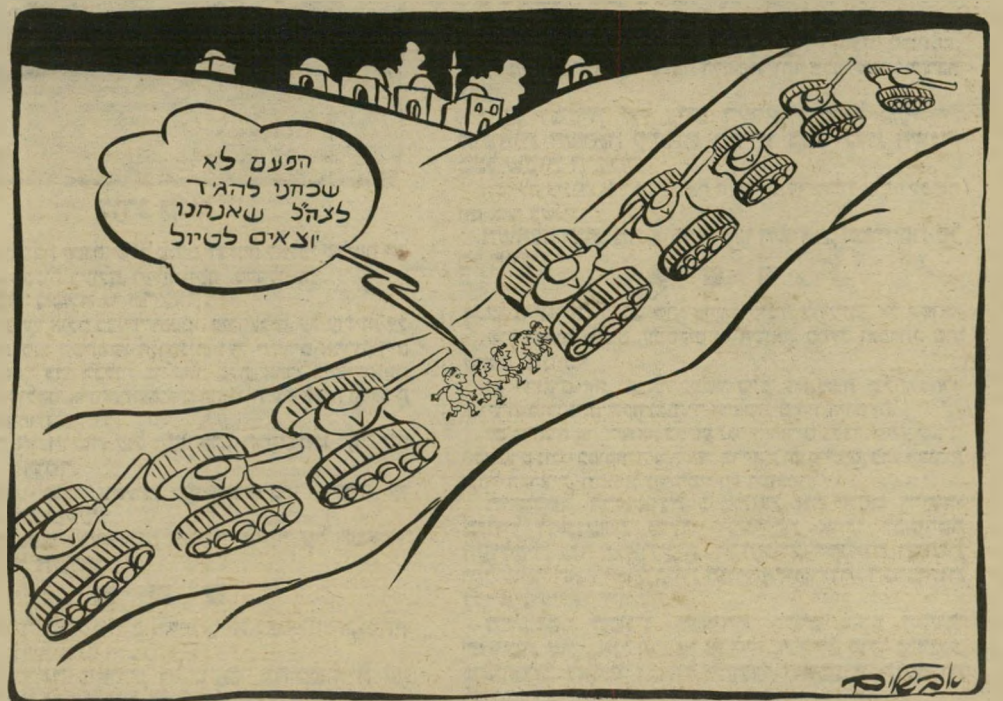
למה קוראים להם לרברב איתם — אלה החושפים שרירים של רשע, של רוע ושל שינאה תאוותנית, במקום שלבני-אדם יש לבאדם — אלה הממרי ריצים כאחוזי תזוית להרוס את תיקות ישראל, למה נותנים לקוראים למוות לשלוט על חיינו?

דיעות

על גירוש ועל הרס

יוהר סמילנסקי העלה שאלות מכאיבות בעיקבות הפרשה של כפר ביתא.

מאורעות ביתא עדיין לא חדלו מלהסעיר לבבות בישראל. פוליטיקאים זרוזים של תנועות

החרות הפכו אותם מנוף לקידום הקאריירה שלהם. אריאל שרון ורודי לוי ערכו כינוס באילון-מורה, שהיה מכון בגלוי לעירוער מנהיגותו של יצחק שמיר, שאינו די קיצוני לטעמם של המתנחלים.

בצד השני של המיתרם ממשיכים אנשים להתחלחל כאשר הם נזכרים כיצד ניתן היה להכניס את המדינה כולה להיסטריה, על סמך ידיעה כזו. יותר מכל הטרדיה המחשבה שגם ראשי צה"ל הוכנסו ללחץ ופקדו על הריסת בתים בטיטונות, אף שכבר ידעו כי הידיעה על הריגת הילדה כאבנים היתה שקרית. השבוע ביצע אחד מאנשי-המצפון המכובדים ביותר בישראל, הסופר יוהר

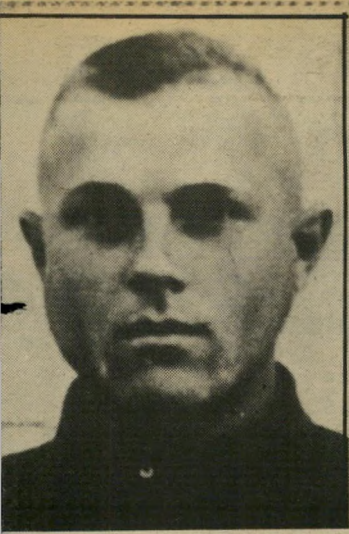
הסביר הרמטכ"ל: דווקא מכיוון שהמהומות הצטמצמו, בולטים בהן יותר המסיתים והמבלים.

הבולטים. אברג'יהאד היה ממונה מטעם אש"ף על ההתקוממות בשטחים הכבוי שים.

אברג'יהאד היה אחראי לפיגוע האחרון ליד דימונה, שהסתיים במוותם של שתי נשים וגבר יחד עם שלושת מבצעי-הפיגוע.

"להרים ראש". אף ששום מנהיג ישראלי לא אישר את ההשערה הביני-לאומית הזאת כפה מלא, לא התאפקו אחרים מהם מרזים שהיו עשויים להתפרש בעולם כאישור בחציפה. בין השאר:

לפני ההתנקשות הודיע ראש אמ"ן בראיון עיתונאי כי ישראל תשיג את ראשי אש"ף.

אחר שמייעת הוועות הנוראות שבית-המישפט ייחס לג'ון (איי וואן האיום) דמיאניוק, אפשר רק

ישראל הצילה את חייו של ג'ון דמיאניוק מהוצאה להורג בברית-המועצות

להצטרף כי מדינת-ישראל היא שהצילה את חייו של הפושע הנתעב. לולא התערבה מדינת-ישראל, ור ביקשה את הסגרתו של האוקראיני הקשיש, אחרי שנשללה אזרחותו האמי ריקאית, הוא היה כבר בוודאי מוצא להורג. ארצות-הברית היתה מסגירה אותו לכרית-המועצות, ושם היה גורלו כגורל חברי פידור פרנקו, שהוצא שם השנה להורג.

לעג הגורל הוא ש-איוואן האיום" בילה את השנה האחרונה בתרגילי-הת-עמלות ובסעודות רשנות בבית-המע-צר ברמלה, בעוד ש-תכריל-עבודה" מטברליניקה, פרנקו, שלא הכחיש את זהותו, הוצא להורג בברית-המועצות.

רחובות הנהר

קהל הרב שחיכה באולם ומחוצה לו לשמיעת פסק-הדין התאכזב מאוד, כאשר התברר כי הכוכב הראשי של ההצגה לא יהיה נוכח. ברגע האחרון התלונן דמיאניוק על כאבי-גב חזקים, התפתל על כסאו והוצא מן האולם לתא הצמוד לו. הסניגור ג'ון גיל ביקש את רשות בית-המישפט להמשיך בדיון בהיעדרו של הנאשם והשופט רוב לוי נעתר לבקשה זו, למרות שהתעודה הרפואית לא הצדיקה היעדרותו. כך נבצר מהקהל לחי זות בתגובותיו של הנאשם לפסק-הדין. השופט לוי פתח את הישיבה בקריאת פסק-הדין. חלקה הראשון של הכרעת-הדין היתה דיון ארוך ומייגע בגורמי השואה ובתהליך התגבשות הפיתרון הסופי. הקהל באולם התעייף לאט-לאט וראשים רבים התחילו להתנודד. השוטרים עברו מצופה לצופה והעירו את המתנגמים.

ארבע שעות ארכה ההרצאה המלר-מדת, של עובדות הידועות לכל. אוטר נזיה, מיבצע האויתאנאויה, ועידת-האולם עד ההפסקה. מילים נדרשות כמו "צאן לבח", "גורל מר ונמהר", "עירומים ככיום היוולדם", ו"כשל כוח הסבל" היו שזורות בפסק-הדין, ומפעם לפעם הובאו ציטוטים מתוך עיר-ההר-רנה של ביאליק ומרחובות הנהר, של אורי צבי גרינברג. רק כאשר ציטט